

Razmišljanja brez odgovorov:

Dohodek brez dela...

Naslov bi lahko bil tudi drugačen. Morda: »Zakaj lumparija«! Ali: »Zakaj ni pločevine«! Lahko bi tudi rekli: »Zakaj pločevina po 85,00 dinarjev«! Morda: »Primer čeških tater ni osamljen«?

Razmišljam o teh vprašanih, ki se dnevno porajajo delavcem v združenem delu predelovalne industrije. Vsi vemo, da pločevine ni dovolj in da jo je težko dobiti na tržišču. Železarne zahtevajo dinarska in devizna sovlaganja uporabnikov. Vsem je še v spominu primer čeških tater, osebnih avtomobilov, ki propadajo na dvorišču zasebnika; čeravno so bili večkrat preprodani med družbenimi delovnimi organizacijami, pa še nadalje propadajo. Vse delovne organizacije, ki so trgovale z avtomobili, so ustvarjale promet in verjetno tudi dohodek. Lahko bi rekli: »Samo, da se pazari.«

Nekaj podobnega se dogaja tudi pri pločevini! Pločevina je uskladiščena na enem mestu, fakture pa potujejo med posredniki. Teh je veliko! Ker je pločevina, lahko bi rekli, strateškega pomena za predelovalno industrijo, želijo vsi trgovati in ustvarjati dohodek s tem re-promaterialom. Nekaj je tistih, ki jim njihov predmet poslovanja to dovoljuje, še več pa je tistih, ki si ustvarjajo dohodek brez dela, brez sovlaganj. Taka žetev je najcenejša in obilna.

Kako je mogoče, da s pločevino trgujejo kmetijske zadruge in kombinati, delovne organizacije, katerih proizvodni program nima nič skupnega s črno metalurgijo? Kdo jim dovoljuje tako preprodajo in ustvarjanje dohodka brez truda?

Žalostno je spoznanje, da železarji pri tem poslu najmanj dobijo, da smetano poberejo drugi in ne oni. Ko razmišljam o teh poslih, se mi vsiljuje podobnost v kmetijstvu, kjer si posredniki odrežejo večji kos dohodka.

Poglejmo si primer take trgovine.

Delovne organizacije in trgovske hiše, ki pločevino potrebujejo za svoj proizvodni program oziroma je pločevina predmet njihovega poslovnega programa, sovlagajo (združujejo) dinarska in devizna sredstva v črno metalurgijo na podlagi samoupravnega sporazuma z železarnami. Železarne s tem zagotavljajo določene količine pločevine sovlagateljem. Cena pločevine se giblje okoli 30,00 dinarjev za kilogram. Trgovina je tudi upravičena do skupno 12 odstotkov marže (grossist in detajlist). Do tod je vse v redu. Ni pa razumljivo, da je neka delovna organizacija, ki za svoj delovni proces potrebuje več tisoč kosov pločevine, prisiljena kupovati le-to tudi po dva in polkratni ceni, ki je odobrena železarnam. In to od delovnih organizacij, katerih glavni predmet poslovanja je kmetijstvo, kemija, gradbeništvo in podobno. Čeravno je taista delovna organizacija sprejela in podpisala samoupravne sporazume o sovlaganju.

Od tu dalje razmišljam...

Če bi ta dohodek (akumulacija) dobile železarne, bi bilo razumljivo! Saj bi dohodek ostal tam, kjer se ustvarja. Ali strokovnjaki s tega področja črne trgovine razmišljajo samo o pridobitvi znanja iz »podzemlja«. Ali že vsi razmišljamo o tem, da bi brez dela ustvarjali dohodek, ne razmišljamo o poštemem poslovanju, temveč o vseh mogočih lumparijah? Zakaj

je potrebno za posamezne poslovne operacije tudi do 6 posrednikov ali več? Verjetno je tu ključ do rešitve naših podražitev!

Razmišljam tudi o presežkih SIS družbenih dejavnosti. Ti presežki so dosegli 1 milijardo v prvem polletju v SR Sloveniji. Sedaj se dogovarjamo, kako ta sredstva porabiti za stimulacijo tistih delovnih organizacij, ki izvažajo. Ne razmišljamo o tem, da bi prispevne stopnje zmanjšali oziroma razbremenili združeno delo.

Na vsa ta razmišljanja ne najdem odgovora. Jasno je, da delavec v združenem delu ni vsega kriv, da ni kriv za razbohotenje administracije. Če je tako poslovanje potrebno, je to nekdo predpisal in zahteval oziroma ga dovoljuje. Spoznanje, do katerega prihajamo v združenem delu pa je, da tisti, ki neposredno ustvarja, dobi najmanj in je vedno kriv za vse težave, ki nastajajo v gospodarskem sistemu.

I. Gorenc

40 let Gorenjskega odreda

Slovesnost v Litostroju

Letos mineva 40 let od ustanovitve Gorenjskega odreda, ki je deloval od Krvavca vse tja do Rašice, torej na območju današnje šišenske občine.

Temu jubileju je bilo tudi namenjeno srečanje nekdanjih borcev Gorenjskega odreda, ki je bilo ob koncu leta v Titovih zavodih Litostroju. Nekdanje borce, delavce tega kolektiva, ki si vse bolj uspešno utira pot na tuja tržišča, predstavnik družbenopolitičnega življenja in JLA, je najprej toplo pozdravil mešanji pevski zbor Litostroja. Po pozdravnem govoru generalnega direktorja Litostroja je predsednica skupščine občine Ljubljana-Siška Anka Tomišek podrobno orisala bojevit pot Gorenjskega odreda in vsem navzočim v imenu šišenske občine in gostitelja letošnjega srečanja Litostroja zaželela obilico uspehov v novem 1983. letu. Ob koncu je Albin Vengust podelil spominske listine in plakete nekdanjim borcem Gorenjskega odreda. (Foto: JOŽE ČURIN)

1x dnevnik
malega
Ščekat-ja

Sreda

Zadnjič me je popadla strahovito huda slaba vest. Spomnil sem se, da sem tudi jaz vsako leto zelo kritiziral ljubljanske in šišenske komunalce, ki so malomarno plužili ceste in zmerjal Integral, ker ni imel očiščenih postajališč. Zdaj, ko so se zelo poboljšali, pa nihče ne reče ničesar v njihovo hvalo. A smo krivični ali nismo?

Odločil sem se, da jih vsaj jaz pohvalim. Zima traja že precej časa in rečem vam, da šišenske ceste še nikoli niso bile tako lepo očiščene kot letošnjega januarja in, recimo, v lanskem decembru. Lani smo bentili zaradi slabega pluženja, letos nam ni treba. Ceste so suhe in imenitno prevozne. Tudi odtočni kanali niso zamašeni tako kot prejšnjo zimo. Ni kupov umazanega snega ob cesti, ki je močno kvaril podobo naše občine. Jaz mislim, da bi komunalci zaslužili vso pohvalo, saj so očiščene celo lokalne in nepomembne ceste in celo kolovozi. To se še nikoli ni zgodilo, kar pobrskajte malo po spominu.

In postajališča mestnega prometa — tu je človek naravnost vzhichen. Očiščena so! Ni kupov snega, čez katere smo morali skakati lani, ni drsalnic, ki so vsako zimo grozile, da se boš prej znašel pod avtobusom kot na njem. Resnično — vzorno. Če je to tudi zato, ker je MPP podražil žetone, potem sem jaz globoko za podražitve. To, če sem jaz za, seveda nič ne pomeni, saj bi se zelenci podražili vseeno, toda tako je človeku kljub vsemu malce lažje pri srcu.

Sicer pa me zelo skrbi, ker letošnjo zimo sploh še ni snežilo — vsaj ne tako, da bi bilo omembe vredno. Še vsako leto smo potem, ko smo se po zimskih počitnicah vrnili v šolo, pisali spis Kako sem preživel počitnice. Naj letos pišem, da sem med počitnicami nabiral zvončke? Fuj!

Ščekat-ja

NE PREZRITE!

Prispevke za naslednjo številko pričakujemo do 4. februarja.